

Hyllest til Ragna Rytter

Bare tre kvinner i Melhus kommune er hedret med vegnavn.

Ragna Rytter var både medaljer og kulturpriser verdig, men tilhørte hverdagsmenneskenes gamle tid, født i 1885. En stor del av sitt daglige virke fikk hun som lærer ved Gauldal folkehøgskole, og over 40 år etter sin død fikk hun vegen inn til skolen oppkalt etter seg. Hun var den drivende kraft til at skolen kom i gang, og på 95-årsdagen for de første elevenes ankomst ble hun hedret med en stor kulturkveld på dagens skole, Trøndertun.

Kvelden åpnet utendørs med snorklipping av ordfører Jorid Jagtøyen. Vegskiltet «Ragna Rytters veg» ble avduket. De to andre kvinnene fra Melhus som er opphav til vegnavn er Bergljot, kona til Einar Tambarskjelve, og Margrethe Horgmo, som bodde på Lundamo i nyere tid.

Et kulturmenneske

Signy Ryther Overbye holdt foredrag om Ragna Rytter, som hun fikk oppleve som barn. Hun beskrev henne som et menneske med sterk personlighet, som gav seg uttrykk i kristen tro, arbeid, pågangsmot og hjelpsomhet, særlig for ungdom, som hun oppfordret til å hente ut det beste i seg sjøl. Sin egen utdanning startet hun seint. Hun var eldst i en søskenflokk på fire, og da faren døde i tuberkulose da Ragna var 15 år gammel, tok hun mye av ansvaret i heimen og for å sikre økonomisk utkomme. Men som 28-åring ble hun elev ved Voss folkehøgskole. Dette skapte stor interesse for nynorsk språk og skrivning. Ragna Rytter gav ut åtte diktsamlinger. Hun skrev også sanger, blant annet «Melhus-songen» og er representert

FORTALTE OM RYTTER-ÆTTA: Signy Ryther Overbye holdt foredrag om Ragna Rytter under kulturkvelden på Trøndertun torsdag 16. oktober. Her ved siden av et maleri av Ragna Rytter, som var søskenbarn til Signys mor, Ragnhild.

med en salme i Ny norsk salmebok. Ved Gauldal folkehøgskole var hun lærer i over 20 år.

Avholdssaken engasjerte Ragna Rytter sterkt, og allerede som 17-åring stiftet hun Losje Medalhus sammen med Martin Tranmæl, to år etter at familien flyttet fra Stadsbygd til Melhus, der mora kom fra. Ragna ble samfunnsengasjert på mange måter, også politisk. I 1930 stod hun på Venstre-lista til stortingsvalget. Under siste verdenskrig var hun engasjert i motstandskampen.

Husflid

Ragna Rytter hadde en ideolo-

KOM TIL SYNE: Ordfører Jorid Jagtøyen foretok den høgtidelige åpninga av Ragna Rytters veg, og etter snorklippinga ble navneskiltet avduket.

gi i skjæringspunktet mellom tradisjonelle verdier og frihet for tanken. Som handarbeidslærer ble hun opptatt av klesdrakter, og hun gjenskapte trønderbunaden sammen med to andre lærere, fra Torshus folkehøgskole og Inntrøndelag husmorskole. Kvinnebunaden ble ferdig i 1923, og Rytter gjorde et stort arbeid også med den seinere mannsbunaden.

Under kulturkvelden leste Eli Stav et utvalg av Ragna Rytters diktning. Hun var også oppfordret til å lage en utstilling av bilder, inspirert av hennes dikt. Noen av de ti bildene ble presenterte for publikum, og Eli Stav sa hun beundrer Ragna for hennes engasjement og diktning.

Med melodi

Solveig Tofte har benyttet mange av Ragna Rytters dikt som utgangspunkt for egne sanger. Hun har skrevet melodi til 20 av diktene, og framførte tre av dem under kulturkvelden. Elevene ved jazzlinja spilte til, og Solveig Tofte og utøverne tok Rytters poesi inn i samtida, med både kraft og varhet som preget hennes dikt-

FRAMFØRTE RAGNAS TEKSTER: Solveig Tofte framførte tre av diktene til Ragna Rytter som sanger med sine egne melodier. Elever ved jazzlinja på Trøndertun spilte. Fra venstre: Ole Tveit Hana, Jostein Braaten, Henrik Evensen, Jon-Wilhelm Herføl og Petter Berg Aspen.

INSPIRERT AV RAGNA RYTTER: Eli Stav foran to av maleriene hun presenterte. I bildet til høyre skildrer Eli morskjærligheten, som Ragna Rytter skrev om. Bildet til venstre er laget rundt et dikt om trekkfuglen som reiste for seint, men fant vegen takket være rop fra andre fugler.

ning. Danserne ved Trøndertun framførte «Dialog», som en hyllest til de verdiene Ragna Rytter stod for. Til slutt inviterte rektor Ronald Nygård til bløtkake for å feire skolens 95-årsjubileum.

John Lerli
john.lerli@tronderbladet.no
982 60 455

Har du myom og er interessert i å delta i en klinisk studie?

Vi gjennomfører nå en undersøkelse om effekt av nytt legemiddel samt symptomer forårsaket (muskelknuter i livr) studien er å undersøke hos kvinner med myom 12 måneder. Studien St. Olavs Hospital og ved Medicus (ans Trondheim).

Dersom du oppfyller nevnte kriterier, kan du delta i studien og/eller vedrørende studien, kan du kontakte studiens koordinerende studiensentrene:
Medicus: telefon 970 21111, liv@medicus.no
St. Olavs Hospital: tette.moen@ntnu.no

VI SØKER KVINNER SOM

- Er mellom 18 og 50 år
- Ikke er gravide eller ammende
- Har muskelknuter i livmoren
- Har kraftige menstruasjonsblødninger
- Aksepterer tilfeldig utvelgelse til en av de fem behandlingsgruppene